LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 30 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Antradien., Vasario (Feb.) 14, 1956 ★★★★

A.F.L. C.I.O. REIKALAUJA ŽINGSNIŲ PRIEŠ RASISTINĮ TERORĄ

KRISLAI

Baisus kriminalizmas
Esmės reikalas
Ir ten tas pats
Dar apie balionus
Kur jie buvo?

A. Bimba

Iš abiejų didžiųjų partijų vadovų lūpų liejasi patarimas: Nesikarščiuokime, palaukime, duokime progos "susipras ti."

Dalykas eina apie įvykius Alabamos universitete. Kalba eina apie išmetimą iš mokyklos negrės studentės Lucy.

Kiti, net ir geros valios žmonės, viską suveda į Aukščiausiojo teismo nuosprendį prieš segregaciją. Alabama, girdi, nenori skaitytis su tuo nuosprendžiu. Tai bloga...

Argi tik tiek Ne, čia mes turime klausimą daug gilesnį ir platesnį. Teismo nuosprendžio klausymas ar neklausymas yra tiktai formalumo dalykas.

Čia mes turime reikalą su paties žmoniškumo pagrindais, su atėmimu žmonėms teisės lankyti mokyklą ir mokytis tik todėl, kad jų odos spalva tamsesnė.

Prieš šitokį piktą mes turime kovoti, nepaisant Aukščiausiojo teismo nuosprendžio. Galėtų ir nebūti teismo nuosprendžio prieš segregaciją mokyklose, mes vis tiek juk kovojome ir kovotume už visas, pilnas ir lygias teises juodveidžiams.

Nepaprastai svarbią korespondenciją skaičiau "N. Y. Tribune" (vas. 9) B. Mc Gurn iš Alžyro.

Pasirodo, kad rasizmas nėra tik mūsų pietinių valstijų rasistų monopolija. Francūzai gali būti ir yra tokiais piktais sutvėrimais.

McGurn rašo, kad rasinė segregacija p r a s i d e d a su Francūzijos sostine, tiesiog su Paryžiumi. Jau Paryžiaus lėktuvų stotyje europiečiai griežtai atskiriami nuo alžyriečių.

Lėktuve taip pat griežtas atskyrimas. Tiek stotyje, tiek lėktuve išvietės yra atskiros.

Lėktuve europiečiai, baltaveidžiai, gauna geriausius valgius. Jie vaišinami geriausiais gėrimais.

Tuo tarpu afrikiečiai, tamsiaspalviai keleiviai nieko negauna. Jie atskirti, jiems nevalia maišytis su baltaisiais!

McGurn rašo, kaip jis alžyriečių veiduose ir akyse matė didžiausią pasipiktinimą tokia padėtimi, tokiu išniekinimu ir pažeminimu.

Iš sykio buvo vadinamas blofu Sovietų pranešimas, kad jos teritoriją apniko amerikiečių iš Vak. Vokietijos ir Turkijos paleisti balionai su radijo aparatais, su paveikslams traukti kemeromis.

Bet dabar aišku, kad tai buvo tiesa. Mūsų vyriausybė prisipažino prie tokių balionų paleidimo. Tik jie buvę oro tyrinėjimo reikalais paleisti.

Kodėl mes turime orą tyrinėti Tarybų Sąjungoje?

Šalčiai dar vis siaučia daugelyje Europos šalių; žuvusių skaičius jau 319

Londonas. — Šalčiai dar vis tebesiaučia ir net paaštrėjo eilėje Europos kraštų. Sunkiausiai paliesta Italija, kur 70 miestelių ir kaimų yra sniego labai izoliuoti nuo likusio pasaulio, taip, kad ten gresia bado pavojus. Pradėta pristatyti maistą helikopteriais ir parašiutais. Francuzijoje ledas pirmu kartu dešimtmečių bėgyje uždengė Senos upę. Paryžiuje daugelyje vietų sprogo gazo ir vandens vamzdžiai ir miestas dažnai neturi vandens, elektros ir šilumos. Daugelis Paryžiaus benamių, kurie paprastai švelniomis žiemomis miega po tiltais arba prie metro stočių (subvių), dabar priglausti bažnyčiose arba policijos stotyse.

Nuo šalčių žuvusių skaičius vis didėja. Vien Italijoje apie 80 žuvo. Apskaičiuojama, kad Vakarų Europoje jau žuvo mažiausiai 319 žmonių. Šalčiai sunkiai palietė Vokietiją, Austriją, Belgiją, Britaniją ir kitus Vakarų Europos kraštus.

Iš Rytų Europos kraštų pranešama, kad ten šalčiai dar didesni, bet apie žuvusius nekalbama tenykščiuose pranešimuose. Manoma, kad anų kraštų žmonės, labiau pripratę prie šalčių, yra geriau pasirengę juos sutikti.

Maskva. — Vienas tarybinės Antarktikos ekspedicijos narys susirgo ir buvo operuotas — jam buvo pašalintas apendikas. Tai pirmas toks atsitikimas arktinių ekspedicijų istorijoje.

Enugu, Nigerija. — Britanijos karalienė Elizabeta apsilankė raupsuotųjų kolonijoje, kur laikoma apie 1,000 tų ligonių. Karalienė tuo apsilankymu norėjo parodyti, kad nereikia turėti didelės baimės užsikrėsti, nes ta liga ne tokia apkrečianti, kaip medikai iki šiol manydavo.

Tikra misterija. Niekas tam rimtai netiki.

Ką amerikiečiai pamanytų, jeigu panašiais tarybiniais balionais su panašiais įrengimais Amerikos padangės būtų pripildytos?

Keista: nepajėgiame susidoroti su oru Amerikoje, o susirūpinome oro reikalais Tarybų Sąjungoje!

"Keleivis" užgieda: "ir Bimba staiga užsigeidė draugystės tarp Maskvos ir Washingtono."

Kur iki šiol buvo "Keleivio" redaktoriai, kad nežino, jog Bimba ir visi laisvlečiai ne dabar ir ne staiga užsigeidė tos draugystės? Pavartykite Laisvę, na, kad ir paskutinių dešimties metų. Nuolatos, perdėm, sistematiškai mes sakėme ir kartojome: Draugystė, draugiškas sugyvenimas tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos yra pagrindas išlaikymui pasaulinės taikos.

Tos pačios nuomonės mes tebesilaikome ir šiandien.

Dešinieji elementai sukėlė riaušes Paryžiaus gatvėse

Paryžius. — Apie 400 pro-fašistinių elementų susirinko prie nežinomo kareivio kapo miesto centre ir bandė laikyti mitingą prieš Molleto valdžią. Keli šimtai policininkų juos išvaikė, bet jie formavosi kitose gatvėse ir laužė tvoras, daužė langus, užpuldinėjo darbininkiškus praeivius.

Kita grupė susirinko prie laikraščio "Express" redakcijos ir bandė įsilaužti vidun. Tas laikraštis yra Mendes-France'o organas. Riaušininkams nepavyko įsilaužti vidun, bet jie akmenimis išdaužė visus langus. Kitur riaušininkai apvertė automobilius, sulaikė susisiekimą ir nutiesė per gatves barikadas.

Kipriečiai nukovė du britu atkeršydami už nacionalistą

Nicosia. — Kipro nacionalistai Nicosios centre nušovė du britų aviacijos kareivius ir sužeidė trečią. Manoma, kad kipriečiai nacionalistai tuomi siekė atkeršyti už kipriečio jaunuolio nukovimą.

Arkivyskupas Makarios, kuris vadovauja kipriečių graikų nacionalistiniam judėjimui, paskelbė, kad britai nužudė jauną kiprietį visai nereikalingai, be jokios provokacijos. Jis reikalavo iš britų, kad jie nubaustų nusikaltusį savo kareivį, kuris jaunuolį nušovė.

Taipei. — Čiangininkai tvirtina, kad jie laikė "didelius karinius manevrus" mažiukėje Quemoy saliukėje prie pat Liaudies Kinijos kranto.

Newark, N. J. — Charles Nusser, Komunistų partijos vadovas New Jersey valstijoje, pranešė, kad jis šiais metais rinkimuose statys savo kandidatūrą į vieną valstijinę vietą.

Paskutiniai pranešimai

Clevelandas. — Vietinė Komunistų partija paskelbė, kad keturių komunistų išteisinimas Smitho akto byloje yra didelis laimėjimas civilinėms laisvėms ir demokratijai. Bet K. P. sako, kad šeši, kurie buvo nuteisti, nuteisti neteisėtai ir už jų laisvę kova bus tęsiama.

Keturi, kurie tapo išteisinti, nors jie neneigė, kad jie yra komunistai, yra F. Katz, E. C Greenfield, R. A. Campbell, J. Dougher. Rasti kaltais sekamieji: J. Brandt, Frank Hashmall, Martin Clansey, Lucille Bethencourt, George Watt ir A. Krehmarek.

Toledo, Ohio. — Sprogimas įvyko vidurmiesčio sandėlyje ir trys žmonės jau rasti po griuvėsiais. Bijoma, kad atsiras daugiau žuvusių.

Toronto. — 2,700 žmonių susirinko Toronte, kad pasveikinti Paul Robesoną, kuris atvyko koncertuoti.

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris perėjo nuodugnų egzaminavimą. Jis išvyko kelioms dienoms į Georgią, kur "vienumoje ir tylumoje" nuspręs, ar kandidatuos.

Pabaltijos kraštai skelbia amnestiją piliečiam, kurie nusikalto karo laikotarpy

Vilnius. — Lietuvos, Latvijos ir Estijos spauda antru kartu kelių savaičių bėgyje paskelbė, kad žmonės, kurie gyvena nelegaliai, bijodami bausmių už praeito karo metu atliktus nusikaltimus, gali išeiti viešumon ir jiems nusikaltimai bus dovanoti.

Paduodami pavyzdžiai, kaip žmonės, kurie karo metu tarnavo naciniuose junginiuose arba nacionalistinių banditų gaujose, paskui apgailestavo savo nusikaltimus, jiems buvo atleista, ir jie dabar darbuojasi savo kraštų statybose.

Bet dar yra žmonių, sako spauda, kurie, bijodami, kad jiems reikės atsakyti už savo praeities darbus, dar vis tebegyvena nelegaliai, slapstosi po kitomis pavardėmis ir t. t.

Kaip yra žinoma, amnestija tokiems nusikaltėliams buvo paskelbta praeitų metų rugsėjo 17 dieną. Nuo to laiko didokas skaičius ta amnestija jau pasinaudojo. Pasinaudojusieji išgavo pilnus vidujinius pasus ir bendrai turi pilnas pilietines laisves, kaip ir visi kiti, sako spauda.

(New York "Times" korespondentas praneša iš Maskvos, kad Vilniuje išeinantieji laikraščiai paduoda pavyzdį vieno žmogaus, kuris praeityje dalyvavo nacionalistinėje gaujoje ir dabar darbuojasi kaip geras savo krašto patrijotas).

Diksikratai dabar stengsis paverst A. Lincolną rasistu

Montgomery, Ala. —Diksikratai ir kiti pietiniai rasistai, kurie dabar susijungę į taip vadinamas Baltųjų piliečių tarybas, visplačiau cituoja Lincolną. Cituodami išplėštus sakinius jo raštų, atskirdami paragrafus nuo bendros prasmės, jie stengiasi įrodyti, kad Lincolnas stovėjo už segregaciją.

Jie sako, kad Lincolnas kovojo už negrų išlaisvinimą iš vergijos, bet jis nestojo už tai, kad abi rasės gyventų kartu. Esą, jis norėjęs segregacijos, kaip tai dabar nori Baltųjų piliečių tarybos.

Lincolno vardo naudojimas, sako stebėtojai, turi tam tikrą tikslą. Baltųjų piliečių tarybų rasistai kovoja prieš Aukščiausio teismo nutarimus, bet jie stengiasi priduoti savo judėjimui "respektingumo" antspalvį.

Roma. — Pietinėje Italijoje šalčiai ir sniegas labai apsunkino neturtingų valstiečių gyvenimą. Daugelyje vietų valstiečiai surengė demonstracijas, reikalaudami iš valdžios duonos ir kitokios pagalbos.

Bonna. — Italijos premjeras Segni ir Vak. Vokietijos kancleris Adenaueris susitarė steigti kuo draugiškiausius santykius "tarp šių dviejų krikščioniškų kraštų." Abu, Segni ir Adenaueris, yra krikščionys demokratai.

Bet Stevensonas norėtų, kad kova prieš rasizmą dabar būtų paliekama nuošalyje

Miami Beach. — AFL-CIO pildomoji taryba, kuri atstovauja penkioliką milijonų organizuotų darbininkų, pasiuntė telegramą prezidentui Eisenhoweriui, kurioje reikalaujama, kad valdžia imtųsi priemonių prieš rasistinį terorą Alabamoje ir Mississippi'je. Po telegrama pasirašė AFL-CIO prezidentas George Meany.

Burgess ir McLean kalbėjosi su laikraštininkais Maskvoj

Maskva. — Burges irMcLean, du aukšti Britanijos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai, kurie penkeri metai atgal "pranyko" be žinios, dabar pasirodė Maskvoje ir davė spaudos interviu.

Šie du britai pareiškė, kad netiesa, jog jie yra tarybiniai šnipai. Jie penkeri metai atgal atvyko Tarybų Sąjungon, sakė jie, nes negalėjo sutikti su Britanijos pro-karine ir pro-amerikine politika. Jie jautė, sakė jie, kad geriausiai galės padėti taikos reikalui, gyvendami Tarybų Sąjungoje.

Kad Burgess ir McLean randasi Sovietuose, jau senokai buvo spėliojama, bet jų pasirodymas visvien sukėlė sensaciją.

Abu sakė, kad jie turėjo komunistinių simpatijų dar būdami studentai Cambridge universitete.

Profesionalai streikuoja už aukštesnes algas Izraelyje

Jeruzalė. — Izraelyje apie 8,000 profesorių streikuoja už aukštesnes algas. Streikuoja valstybei tarnaujantieji daktarai, farmacistai, slaugės, sveikatos pareigūnai, fizikai, inžinieriai ir t. t. Izraelio profesionalai sako, kad jų algos yra žemesnės, negu industrinių darbininkų ir kad jie negali pragyventi.

Izraelio unijos streikui duoda moralinę paramą, bet aktyviai jo neremia. Tik dalis streikuojančių profesionalų patys priklauso prie unijų.

Madridas. — Franco valdžia atleido iš tarnybos Madrido universiteto rektorių ir juridinio fakulteto galvą, nes jie nereagavo pakankamai griežtai į išstojimus prieš Franco valdžią.

Būkite Laisvės Prietelius. Metinė duoklė tik $25.00.

Portland, Ore. — Demokratų vadovaujantysis kandidatas į prezidentus Adlai Stevensonas Lincolno dienos kalboje pasisakė už tai, kad rasizmo ir segregacijos klausimai būtų palikti nuošalyje. Jis sakė, kad segregacija gali būti panaikinta tik "laipsniškai, pamažu," o dabartinėje priešrinkiminėje kampanijoje segregacijos nereikėtų minėti. Paliekant tą klausimą nuošalyje, sakė Stevensonas, mes pasieksime "tautinę vienybę."

NAACP sekretorius Wilkins apie Stevensono pareiškimus atsiliepė šitaip:

"Stevensonas nori palikti nuošalyje opiausius ir skaudžiausius klausimus—apie rasinę segregaciją ir linčus. Jis sako, kad tai daroma 'tautinės vienybės labui,' bet faktinai jis tuomi tik gerinasi prie pietinių rasistų."

A. Harrimanas reikalavo valdžios žygių Alabamoje

New Yorkas. — Tuo tarpu, kai vienas demokratų kandidatas, Stevensonas, Pacifiko pakraštyje ragino palikti kovą prieš rasizmą ateičiai, kitas kandidatas, Harrimanas, New Yorke kalbėjo kaip tik atvirkščiai. Harrimanas sakė, kad kovą prieš rasizmą negali būti palikta nuošalyje. Jis sakė, kad federalinė valdžia turėtų imtis žygių Alabamoje, kur vietinis universitetas pašalino pirma ir vienintelę negrę studentę, kaip to reikalavo rasistiniai riaušininkai. Jis sakė, kad federalinė valdžia turi įstatymišku keliu įsimaišyti į reikalą. Jis sakė, kad gen. prokuroras Herbert Brownell padeda rasistams, nesiimdamas žingsnių prieš juos, tuo tarpu, kai jis galėtų tai daryti.

(NAACP sveikino Harrimano nusistatymą, bet nurodė, kad jis pats padėjo rasistams, kai jėga grąžino į pietines valstijas išten pabėgusias rasizmo aukas, negrus kalinius, tuo tarpu, kai jis galėjo jiems duoti prieglaudą New Yorke.)

Madridas. — Šio miesto universiteto studentai buvo suruošę gatvėse demonstraciją prieš fašistinę vadovybę, kuri kontroliuoja visos šalies universitetų studentų judėjimą.

ORAS NEW YORKE
Labiau apsiniaukę, švelniu.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President V. KAZEL; Secr-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $8.00	Canada and Brazil, per year $9.00
United States, per 6 months .. $4.50	Canada and Brazil, 6 months $5.00
Queens Co. ..... $9.00 per year	Foreign countries, per year $10.00
Queens Co. ..... $5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months $5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

NAUJAS TARYBŲ LIETUVOS VYSTYMOSI ETAPAS

Laiškas iš Vilniaus

PRAĖJUSIAIS METAIS MES, Lietuvos piliečiai, turėjome kuo pasidžiaugti: minėjome Tarybų Lietuvos gyvavimo penkiolikos metų sukaktį; žymiai viršijome penkmetinį ekonomikos vystymo planą; svarbūs buvo ir kultūrinio darbo derliai. Per pokario dešimtmetį Lietuva atsikūrė, atsistatė, visu ūgiu pakilo jos pramonė, žemės ūkis ir kultūra. Apie tai jau jūs esate informuoti.

Šį kartą aš noriu praverti langą į mūsų tėvynės artimiausią ateitį, papasakoti apie tuos darbo uždavinius, kuriuos mums iškels naujasis penkmečio planas.

1956 metų pradžia — tai šeštojo penkmetinio plano vystymo pradžia. Visos plano smulkmenos dar galutinai nepatvirtintos, bet svarbiausi jo uždaviniai ne tik aiškūs, bet ir vykdomi.

Šiame didžiuliame respublikos ūkio ir kultūros išvystymo plane reikšmingą vietą užima Kauno hidroelektrinės statyba. Anapus Kauno, už Petrašiūnų užtvanka pakels Nemuno vandens lygį ir jo vanduo bus pakinkytas sukti galingas turbinas. Pigi elektros energija pradės plaukti į fabrikus, į miestus ir kolūkinius kaimus. Apie hidroelektrinę ant Nemuno, kaip žinote, buvo nemaža kalbų ir buržuaziniais laikais. Bet kalbos kalbomis ir liko.

Lietuvos vyriausybė, brolišku respublikų padedama, rimtai ėmė spręsti šį svarbų respublikai ūkio uždavinį ir per šį penkmetį jis bus galutinai išspręstas. Jau pereitų metų pabaigoje buvo pradėti parengiamieji darbai: atlikti hidrometriniai matav., buvo pradėta statyti statytojų gyvenvietė ir kit. Artėjant pavasariui, statybos darbai įgys dar didesnį mastą.

Užtvenkus Nemuną, anapus Petrašiūnų susidarys didelis vandens baseinas, o Nemuno aukštupis pasidarys tinkamas navigacijai visame jo ilgyje. Laivai iš Kauno plaukios ne tik į Klaipėdą, bet ir Gardyną.

Per penkmetį yra numatyta elektrifikuoti beveik visą mūsų respubliką (visus jos kolūkius). Tam tikslui bus pastatyta keli šimtai naujų tarpkolūkinių elektrinių ir hidroelektrinių.

Jei buržuaziniais laikais buvo pabrėžiama, kad Lietuva yra tik žemės ūkio kraštas, tai dabar ji tapo pramonės ir žemės ūkio kraštu. Pramonė ir toliau sparčiai vystysis Lietuvoje, svarbiausia vietinės žaliavos bazėje (cementas ir kitos statybinės medžiagos, lengvosios ir maisto pramonės gaminiai). Tarybų Lietuvoje taip pat sparčiai vystysis ir mašinų statybos pramonė, kuriai žaliavas gauname iš brolškųjų respublikų.

Bus statomos naujos ir praplečiamos esamos metalo, staklių, turbinų, laivų ir elektrotechnikos pramonės įmonės. Per artimiausius metus Vilniuje, Kaune ir kituose mūsų respublikos miestuose bus pastatytos televizijos stotys, o pramonė gamins televizijos aparatus.

Vystysis respublikos chemijos pramonė. Naujai statomi cheminių trąšų gamybos fabrikai padės pakelti laukų derlingumą. Bus plečiamos stiklo, popieriaus įmonės, taip pat bus statomos įmonės, kurios perdirbs žaliavą lengvosios pramonės poreikiams.

Mūsų respublikoje populiari yra įvairių audinių ir mezginių gamyba. Šioji gamybos šaka taip pat bus išplėsta naujojo penkmečio metais.

Savo produktų išleidimą padidins ir maisto pramonė, kuriai žaliavas tiekia nuolatos besivystąs žemės ūkis ir žvejyba. Kaip žinoma, jau dabar respublika turi galingą žvejybos laivyną. Tarybų Lietuvos laivai išplaukia toli į Šiaurės Atlantą gaudyti silkes bei kitą žuvį. Tuo būdu žvejyba mūsų respublikoje tapo svarbia liaudies ūkio šaka. Šimtai jaunuolių, baigę laivininkų mokyklas, tampa puikiais laivų vadovais, gabiais žvejais.

ŽEMĖS ŪKIS

Per naująjį penkmetį labai žymios pažangos pasieks Tarybų Lietuvos kolūkinis žemės ūkis. Paskutinių dvejeto metų nepalankios oro sąlygos neigiamai veikė mūsų žemės ūkį. Daugelyje respublikos rajonų, ypač Žemaitijoje, per didelis žemės drėgnumas kliudė gauti gerus derlius. Todėl rimčiausias dėmesys bus skirtas dirvų ir pievų nusausinimui. Dideli dirvožemių plotai bus drenuojami. Respublikos žemės ūkis gaus iš brolškų respublikų didelį kiekį šiuolaikinių žemės ūkio mašinų, ypač naujų traktorių. Mašinų-traktorių stotys sudarys naujas traktorines brigadas kolūkiams. Tuo būdu žymiai bus pagerintas žemės ūkio įdirbimas. Pagerės pasėlių priežiūra, sutrumpės derliaus nuėmimo terminai.

Liaudis sako: genys margas, o pasaulis dar margesnis. Taip ir su mūsų kolūkiais. Šimtai kolūkių pasiekė labai gerų rezultatų: jų pajamos kasmet siekia po kelis milijonus rublių. Bet yra dar ir atsilikėlių. Jiems vyriausybė suteiks dalykišką paramą.

Vienas dalykas dabar visiems paaiškėjo: kolūkinis ūkis įleido gilias šaknis lietuviškoje žemėje. Kolūkiai augs ir klestės, o tuo pačiu augs mūsų kolūkiečių materialinė gerovė. Tam sudarytos visos sąlygos.

Tarybų Lietuvos valstiečiai vis labiau reiškia norą baigti su vienasėdiškų gyvenimu ir greičiau susitelkti į kolūkinius kaimus. Tarybų valdžia ir čia ateina valstiečiams su parama.

Kiekvienas kolūkietis, kuris nori kelti savo gyvenamą namą kolūkinėn gyvenvietėn, gauna iš valstybės paskolą iki 8,000 rublių ir galės ją išmokėti per aštuonetą metų. Tas kolūkietis, kuris kolūkinėje gyvenvietėje statysis naują namą, gaus paskolos iki 15,000 rublių ir galės ją išsimokėti per penkioliką metų.

Lietuvoje galima pamatyti daug tokių gyvenviečių. Šioji naujoji statyba plėsis ir apims vis platesnes kolūkiečių mases ir daug prisidės prie kolūkiečių gerovės, jų kultūrinio lygio išaugimo. Kolūkinėje gyvenvietėje lengviau bus elektrą įvesti, vaikams mokytis (mokykla bus čia pat kaime), gauti medicininę pagalbą, ateiti į klubą ir skaityklą ir t. t.

Kaip matote, artimiausieji metai Tarybų Lietuvai žada daug malonių naujenybių, kurios dar labiau pagerins mūsų gimtojo krašto gyvenimą. Vien tas faktas, kad visoje Lietuvoje įvedamas privalomas septynmetis (o dideliuose miestuose privalomas dešimtmetis) vaikų mokymas, ryškiausiai liudija apie greitą kultūros augimą mūsų respublikoje.

Aš išgyvenau jau nemažą metų. Prisimena ir buržuazijos valdoma Lietuva, kai kiekvieni nauji metai, atrodė, vis labiau kėlė žmonių rūpestį: kaip gi gyvensim rytoj? Dabar tokių nuotaikų Lietuvoje nėra. Gyvenimas žengia pirmyn, kasmet susidaro vis geresnės gyvenimo sąlygos. Žmonės tetrokšta tik vieno dalyko: kad būtų taika! Tarybų Lietuvos žmonės yra įsitikinę, kad Tarybų Sąjungos vyriausybės didžios pastangos sustiprinti taiką tarp tautų susilauks vis didesnio pasisekimo. O mes galėsime triūsti kurdami geresnę, laimingesnę Lietuvą brolškų tarybinių tautų šeimoje.

J. Šimkus

SKAITYTOJŲ BALSAI

Kas link L. Prūseikos raštų išleidimo

Per visus 1955 metus LLD kuopos po visą plačią šalį suruošdavo vienokį ar kitokį parengimėlį 40 metų jubiliejui paminėti — tikslu pagerbti draugus, kurie daugiausia pasidarbuodavo draugijos organizavimui ir jos auklėjimui. Juk tie draugai negailėjo nei laiko, nei energijos, neigi savo finansų; nuolat šimtus valandų pavogdavo nuo savo poilsio, veikė, kad tik brangi apšvietos draugija augtų ir plėstųsi.

Mes visi buvome jauni, sveiki, gražūs, it tik ką nuskinti iš darželio bijūnai ir lelijos. Buvome pilni gyvumo, energijos; nebijojome jokių sunkiausių darbų; buvome pasiryžę nugalėti visokias kliūtis, kurios kliudytų žengti pirmyn naujo gyvenimo painiavose. Mums buvo labai sunku, nes labai didelis nuošimtis buvome biedni, bemoksliai, be jokios apšvietos. O daug buvo tokių, kurie net maldaknygės nemokėjo skaityti. Tai tuomet tokia mokslo ir knygų leidimui draugija mums buvo taip reikalinga, kaip ir to darželio bijūnams ir lelijoms ryto rasa, vanduo.

Akylai stebėjau kolonijose draugijos kuopų veiklą, jubiliejinius parengimus — organizatorių pagerbimą. Bet daug geriausių draugijos veikliausių darbuotojų, kaip kad velionis Simonas Janulis ir daug kitų, iki šiol nebuvo paminėti. Pats įžymiausias jubiliatas draugas Leonas Prūseika retai kur buvo prisimintas. Tiesa, Chicagos draugai buvo surengę jam pagerbti banketėlį. Bet tai buvo daugiau susijęs su draugijos negu su jo jubiliejum. O juk niekas kitas, kaip tik draugas Leonas buvo tuo architektu ir vyriausiu inžinierium — jis suplanavo budavoti tą puikiausią universitetą, knygų leidimui draugiją, kuri dar ir šiandien po 40 metų gana skaitlinga nariais ir tvirta. Mums šiemet tik stebėtis lieka, kokios tuomet buvo jaunuolio Leono numatančios mintys. Draugas atvyko Amerikon dar visai jaunutis, ką tik baigęs mokslus — sveikas, kupinas energijos inteligentas, retas iš lietuvių. Pavažinėjęs, pasidairęs po lietuviškas kolonijas, akylai tėmijo visa savo jaunuoliška energija neartus, neakėtus dirvonus, kur augo klestėjo tik dagiai ir usnys. Jis matė, kaip sulenkėję lietuviški kunigai ir kiti išnaudotojai mulkina ir kur link veda ką tik iš Lietuvos atvykusį jaunimą, jo brolius ir sesutes. O draugas Prūseika, turėdamas begaliniai jautrią sielą, būdamas geraširdis ir tą viską matydamas, negalėjo į viską ranka numoti ir savo pilvui atsiduoti. Leonas visą savo žinojimą, mokslą pasiryžo aukoti savo broliu ir sesių apšvietai.

Štai, iš kur jo jaunutei galvelei kilo ta auksinė mintis organizuoti Literatūros Draugiją ir skleisti apšvietą tarpe savo tautiečių. Ilgai nelaukęs, pasitarė su keletu kitų draugų ir leidosi į tą didžiulį, garbingą darbą—po visą plačią šalį, kur tik radosi keletas lietuvių šeimų, organizuoti draugijos kuopas. Draugas gerai suprato, kad po tais piktžolėmis apžėlusiais dirvonais labai derlinga dirva tokiai draugijai augti, plėstis, klestėti.

1915 m. gimė, mūsų garbinga LLD. Dabar tiesiog negalima nei įsivaizduoti, kas būtų iš mūs šiandien, jei nebūtų mūsų brangios draugijos. Patys būtume buvę tokiais pat neapšviestais, kokiais atvykome iš Lietuvos. Todėl man rodosi, kad tokios draugijos tvėrėją, tėvą, draugą Prūseiką reikia pagerbti tvirčiau. Nes ta draugija, kurią jis sutvėrė, išaugo į milžiną. Už tad visi, kaip vienas, draugijos nariai turėtų pasistengti jos organizatoriui, tvėrėjui, nors ant senatvės bent kiek atlyginti. Turiu mintyje išleidimą jo raštų rinkinio knygoje.

Jų jis per pastaruosius keturis desėtkus metų yra parašęs nemažai. Kai kurie iki šiol tebestovi gal gerokai apipelėję ant lentynų. O kad tuos jo raštus surankiojus, kad ir ne visus, tai būtų nemaža knyga. Juos surankioti, sudėstyti ir suredaguoti — ne vienos dienos darbas. O tokio didelio darbo niekas kitas nepajėgtų atlikti, kaip tik pats jų autorius.

Tai būtų didelis įnašas į ne tiktai Amerikos, bet ir į Lietuvos literatūros lobyną. Tokia knyga dar daugiau būtų branginama Tarybų Lietuvos žmonių (kaip tikra Amerikos lietuvių enciklopedija). Laisvėje (už sausio 31 d.) vienas draugas rašė, kad L. Prūseiką reikėtų nors metams paliuosuoti nuo redakcijos darbo, kad jis galėtų dirbti vien tik savo raštų surankiojimui ir suredagavimui. Tik tas draugas nepasakė, kokiu būdu tam sąlygas būtų galima padaryti.

Man rodosi, tuo turėtų pasirūpinti pats draugijos centras. Pasitaręs su kuopomis ir draugais, turėtų steigti Prūseikos raštų išleidimui fondą: ir nuo parengimų dalį pelno paskirti į tą fondą, iš kurio būtų galima Leonui mokėti kad ir kuklią algelę, iš kurios autorius be vargo galėtų pragyventi metus arba iki to laiko, pakol jo raštai bus sutvarkyti. Jei į tą fondą ir neplauks aukos masiniai, bet visvien būtų didelė pagalba draugijai.

O jei ne, tai yra kitas būdas tokiam fondui sudaryti. LLD vienus metus galėtų neišleisti knygos; jei būtų maža, tai ir žurnalo Šviesos. O tuos pinigus paskirti į minėtą fondą autoriaus algelei išmokėti. Tik tokiu būdu LLD ir mes visi jos nariai atsimokėtume, atsilygintume draugui Prūseikai už jo rūpestingą darbą per daugelį metų, už kilnias mintis, už rūpinimąsi suorganizuoti literatūros knygų leidimo draugiją, kuri jau yra išleidusi sau kaupu šešis desėtkus. Didelė garbė priklauso Leonui Prūseikai ir jo padėjėjams iniciatoriams už tokios draugijos suorganizavimą, iš kurios pasisėmėme žinojimo, apšvietos, kas tik norėjome.

Susninkų Jurgis

Iškilmingai buvo paminėta Ant. Venclovos 50 metų sukaktis

VILNIUS. — Lietuvos Valstybinės konservatorijos salėje įvyko iškilmingas minėjimas, skirtas įžymaus poeto ir visuomenės veikėjo Antano Venclovos 50-losioms gimimo metinėms pažymėti. Į minėjimą gausiai atsilankė Vilniaus darbo žmonės, partinių, tarybinių bei visuomeninių organizacijų atstovai. Minėjimo prezidiume — LKP CK sekretoriai A. Sniečkus ir V. Niunka, LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. Paleckis, LTSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas K. Preikšas, į minėjimą atvykę svečiai — įžymus tarybinis poetas Mirso Tursunzade, baltarusių rašytojų atstovas G. Nechajus ir kiti, partinių, tarybinių organizacijų vadovai, rašytojai.

Minėjimą atidarė įžanginiu žodžiu LTSR Tarybinių rašytojų sąjungos valdybos sekretorius E. Mieželaitis. Jis apibūdino A. Venclovą, kaip įžymų tarybinį poetą, įnešusį didelį indėlį į lietuvių literatūrą, į visą daugianacionalinę tarybinę literatūrą, kaip nenuilstantį visuomeninį veikėją, aistringą kovotoją už taiką.

Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto, LTSR Ministrų Tarybos ir LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo vardu sveik i n i m ą perskaitė LKP CK sekretorius Niunka.

Broliškosios Tadžikijos poetas Mirso Tursun-zade skaitė TSRS Tarybinių rašytojų valdybos prezidiumo sveikinimą A. Venclovai.

Baltarusių kalba karštą sveikinimą ir šiltus sveikatos ir gausaus kūrybinio derliaus linkėjimus jubiliatui Baltarusijos rašytojų vardu iš tribūnos perduoda Grigorijus Nechajus. Jis pažymi, kad baltarusių skaitytojai žino ir mėgsta A. Venclovos kūrybą—jo poezijos, jo prozos knygas.

—Sveikindami Jus garbingo jubiliejaus proga, iš visos širdies s p a u d ž i a m e Jūsų darbščią ranką. Linkime geros sveikatos, ilgų kūrybingų metų. Linkime ir toliau su negęstančia energija sėkmingai dirbti tarybinės literatūros, liaudies, didžiojo taikos reikalo labui! Linkime kovoti, degti, nenurimti!—tokius sveikinimus jubiliatui perduoda Lietuvos Tarybinių rašytojų sąjungos valdyba, kurios vardu sveikinimą perskaito A. Gricius.

V. Mykolaitis-Putinas savo sveikinimo žodyje linki jubiliatui, peržengus 50 metų ribą, ir toliau visada būti jaunam, energingam, kūrybingam, darbuotis liaudies šviesiai ateičiai.

A. Venclovos kūrybinio darbo ir kelio draugai T. Tilvytis, K. Korsakas, apibūdinę jubiliato nueitą kūrybos ir gyvenimo kelią, jo didelį indėlį į lietuvių literatūrą, į visos daugianacionalinės tarybinės literatūros vystymąsi, šiltais žodžiais palinki jubiliatui tolesnės sėkmės kūryboje ir gyvenime.

Jaunųjų respublikos rašytojų vardu žodį tarė poetas Justas Marcinkevičius. Jubiliatas tėviškai rūpinasi jaunąja literatūros darbuotojų karta. Iš jo kūrybos ir gyvenimo pavyzdžio jaunieji mokosi, koks turi būti tarybinis rašytojas.

Jubiliatą sveikina dešimtys įvairių kūrybinių organizacijų, mokslo įstaigų, mokyklų atstovų.

Jubiliato vardu buvo atsiųsta daug sveikinimo telegramų ir laiškų iš įvairių respublikos, plačiosios tėvynės vietų, iš užsienio šalių. A. Venclovos vardas, jo kūryba, jo energinga visuomeninė veikla plačiai žinoma Tarybų Sąjungoje ir už jos ribų.

Iš tribūnos skaitomos gautos telegramos ir laiškai. Jubiliatą sveikina iš Anykščių mūsų literatūros klasikas A. Vienuolis-Žukauskas.

Kaip mylimą draugą, didelį poetą ir žmogų karštais, poetiškai vaizdingais žodžiais sveikina savo laišku nuoširdus lietuvių literatūros bičiulis Nikolajus Tichonovas.

Skaitoma iš Rygos gauta Vilio Lacio sveikinimo telegrama.

A. Venclovos, kaip įžymaus poeto ir visuomenės veikėjo, įvairiapusišką kūrybą aukštai vertina Tarybų Lietuvos darbo žmonės: darbininkai, kolūkiečiai, moksleiviai, inteligentija. Jų jausmai, jų meilė poetui pasireiškė taip pat ir gausiose sveikinimo telegramose. Jas atsiuntė poeto gimtinės—Kalvarijos rajono Liubavo apylinkės ir Malenkovo vardo kolūkio darbo žmonės, "Kauno audinių" darbininkai, inžinierinis-techninis personalas, Kauno Komjaunimo vardo vidurinės mokyklos moksleiviai, pedagogai ir kt.

Pranešama, kad gautos telegramos nuo Kirgizijos, Armenijos, Latvijos, Leningrado, Ukrainos, Gruzijos, Estijos, Tadžikijos, Baku, Uzbekijos, Kazachstano ir kitų respublikų bei miestų rašytojų kolektyvų ir kt. A. Venclovą sveikina tarybiniai rašytojai, įvairių brolškųjų tarybinių tautų literatūrų atstovai: K. Simonovas, K. Fedinas, S. Maršakas, P. Brovka, F. Gladkovas, S. Ščipačiovas, V. Vasilevskaja ir A. Korneičiukas, M. Bažanas, S. Michalkovas, A. Isaakianas, Gulija, M. Tankas, Aibekas, Janis Sudrabkalnis, M. Rylskis, S. Čikovani, A. Sakse, A. Graši, V. Luks, Prokofjevas, Antokolskis ir kiti.

Plojimais susirinkusieji sutinka telegramą iš didžiosios Kinijos sostinės Pekino nuo lietuvių literatūros bičiulio ir lietuvių rašytojų kūrinių vertėjo Ge Bao-ciuanio. Iš Niujorko A. Venclovą sveikina pažangus Aemrikos lietuvių rašytojas Rojus Mizara.

Jubiliatas gausiai apdovanotas gėlėmis ir įvairiomis dovanomis.

Minėjimo pabaigoje atsakomąjį žodį tarė A. Venclova.

Jubiliatas dėkoja visiems jį sveikinusiems ir užtikrina, jog jis atiduos visas jėgas, visus savo sugebėjimus mylimai liaudžiai. Savo žodį A. Venclova baigia eilėraščio ketureiliu apie liaudį, apie savo ryšius su motina-liaudimi.

Minėjimo pabaigoje buvo suruoštas koncertas. **T.**

Chicago, Ill.

Ruošiasi konferencijai Sveturgimių gynimui

Midwest Komitetas, kuris rūpinasi gynimu persekiojamų sveturgimių veikėjų, šaukia konferenciją kovo 18 d., taipgi vakare ruošia banketą Midwest Hotelyje, ant Madison ir Mamlin gatvių, prie Garfield Parko.

Lietuvių organizacijos yra raginamos siųsti delegatus.

James Keller kaltinimas, užsimojamas pasiųsti jį kalėjiman už tai, kad neatsakinėjo į tūlus klausimus rodo, jog tokis kaltinimas gali būti padarytas ir V. Andruliui ir L. Prūseikai, ar bile kuriam iš padėtų po taip vadinama "supervisory parole."

Gynimas Kellerio, taigi, yra gynimas kitų deportavimui nuskirtų.

Prie to, būtinai reikia atšaukti Walter-McCarran įstatymą, prieš kurį vis daugiau žmonių išstoja, bet dar nėra stipraus organizuoto spaudimo į Kongreso narius. Konferencija stengsis mobilizuoti jėgas padidinimui reikalavimo atšaukti tą įstatymą. Jei jis būtų atšauktas, atpultų ir ta parolė ir kiti persekiojimai.

Rep.

Dailės ir Dramos klubo atsišaukimas

Jau dveji metai sukako, kai Chicagos progresyviai lietuviai nupirko Mildos Teatro pastatą. Per tą laiką padaryta daug progreso. Pastatas atremontuotas ir gražiai išpuoštas.

Bet galutinas tikslas bus atsiektas tiktai tada, kuomet Kultūros ir Dramos klubas išaugs iki 1,000 narių ir visos skolos bus atmokėtos.

Siekdami pasibrėžto tikslo, mes dabar skelbiame vajų dėl naujų narių gavimo. Vienybėje galybė. Vieninkimės visi progresyviai lietuviai. Įsirašykime į Dailės ir Dramos klubą. Stokime ne kaip svečiai ir viešnios, o kaip savininkai po kultūros centro pastoge. Po savo pastoge ir jauskimės kaip namie—pilnai patenkintais.

Įsteigimas ir išlakymas tokio gražaus ir didelio kultūros centro, kokiu dabar yra Mildos teatras, tai ne vieno ir ne kelių žmonių reikalas, bet visų Chicagos ir apylinkių žmonių reikalas, lygiai kaip ir organizacijų reikalas.

Chicagoje yra daugiau lietuvių negu Kaune. Tai didžiausia l i e t u v i ų kolonija Amerikoje.

Čia yra daugiausia mejo organizacijų ir net 4 didžiuliai chorai. Kelios grupės artistų-vaidintojų ir daug LLD ir LDS kuopų. Čia yra daugiausia Vilnies skaitytojų ir kitokių organizacijų narių.

Kaip būtų malonu ir gražu, jeigu visi progresyviai lietuviai be agitacijos patys suprastų, kokią svarbią rolę lošia Chicagos Kultūros Centras ir su $100 ar daugiau prisidėtų išlaikymui Mildos teatro, įstojant į Dailės ir Dramos klubą.

$100 nėra taip jau didelė suma pinigų, bet 1,000 narių po $100 padarytų $100,000.

Už tą sumą mes išpuoštume dar gražiau Chicagos progresyvių lietuvių kultūros centrą negu parapijonai bažnyčią. Be to, būtų atmokėtos visos skolos ir mūsų galutinas tikslas būtų atsiektas!

Todėl dar kartą kviečiame jus, mielas broli lietuvi ir sesute lietuvaite! Apsvarstyk, pagalvok ir į Dailės ir Dramos klubą stok!

Širdingai jus kviečia Dailės ir Dramos klubo

Direkcija ir valdyba

Kafanas--angliakasių miestas

Rašo A. J.

Armėnijoje kalnuose yra daug gražių kelių, gerai sutvarkytų, išasfaltuotų. Geras kelias ir nuo Gorio iki **Kafano.** Jis driekiasi tarp tankių miškų ir čia vingiuodamas leidžiasi vieną ar du kilometrus žemyn siautingo kalnų upelio link, čia vėl eina į viršų, taip aukštai virš visų aplinkinių kalnų, kad gali pamatyti ir Gorį, ir Kafaną.

. . . Dangus jau visas žvaigždėmis nusėtas. "Artėjam prie Kafano," sako šoferis, staigiai pasukdamas vairą. Tačiau jokių požymių, kad artinamės prie pramonės miesto, nebuvo matyti. Aplinkui stiepėsi kalnai, apaugę miškais. Pūtė vėsus vėjelis.

Ir staiga pro tankmę sužibo elektros žiburiai — dešimtys, šimtai. Pasigirdo skardi pionierių daina. Netrukus mes pravažiavome pro pionierių stovyklos palapines ir kalnakasių poilsio namų korpusus. Kelias nusileido žemyn, ir dar po kokio pusvalandžio mes išvydome didžiulę lomą, kurioje gausiai šviete žiburiai.

. . . . .

Kaip daug kontrastų šitame mieste! Pavasarį, kai jau kaitriai šildo saulė, vos keli kilometrai nuo čia blyksi savo sniego danga kalnų viršūnės. Takais, trumpais keliais kolūkiečiai ant asilų veža į naują Kafano turgų daržovių, vaisių, sūrio, medaus, mėsos, pieno. . . O išasfaltuotomis gatvėmis važiuoja komfortabilūs autobusai, lengvosios automašinos, taksi. . .

Kafane pastatyta daug gražių gyvenamųjų namų su patogiais šviesiais butais. O kalnų atšlaitėse, kaip liūdnas praeities atminimas, žioji niūrūs urvai, kuriuose kadaise gyveno kalnakasių šeimos.

Daug tragiško yra Kafano kalnakasių praeityje. Nepakeliamas darbas visiškai nukamuodavo žmones. Rėpliodami tvankiais, drėgnais ir tamsiais kasyklų koridoriais, jie griaudavo uolieną ir patys tempdavo ją lauk. Didelis buvo jų tarpe mirtingumas. Dar jaunystėje daugelis tapdavo luošiais. . .

Kafanas — kalnakasių miestas. Ne mažiau kaip 60 procentų jo gyventojų—tai gręžėjai, sprogdintojai, ramstytojai, vagonėlių ritintojai, signalininkai, flotatoriai — įvairiausių kalnakasybos profesijų atstovai. Apie Kafaną nepapasakosi, neįsigilindamas į gausių rūdynų ir gamyklų gyvenimą. Žinoma, labai daug iš šio miesto gyventojų niekad nėra buvę rūdos kirtavietėse. Jie turi savų visuomeninių pareigų. Tačiau ir medicinos darbuotojai, saugantys kalnakasių sveikatą, ir pedagogai, mokantys jų vaikus, ir statybininkai, ir transporto, visuomeninės mitybos, miesto įstaigų darbuotojai, ir daugelis, daugelis kitų Kafano gyventojų vienaip ar kitaip sprendžia su kalnakasiais bendrą uždavinį — išgauti tėvynei kuo daugiau vario.

Kafane yra nemaža ir tokių pramonės objektų, kurie neįeina į rūdynų valdybos sistemą. Čia yra konservų fabrikas, baldų fabrikas, mėsos kombinatas, pramkombinatas . . Vienas puikus bruožas charakterizuoja miesto įmones: visos jos sparčiai auga, didina produkcijos išleidimą.

. . . . .

Visos rūdynų įmonės dabar aprūpintos turtinga technika. Kapitaliniais kasyklų koridoriais eina elektriniai traukiniai, kurie nuveža rūdą į flotacijos fabriką. Gręžėjai yra aprūpinti tobulais perforatoriais, kurie veikia didelio spaudimo dėka; galingi kompresoriai gryniną rūdos kirtimo vietose orą. Ne mazuto spinksulėmis, kaip kad senovėje, apšviečiami dabar kasyklų koridoriai, o ryškiais elektros žiburiais. Ne maišuose, "tuluchuose," išnešamas dabar iš kasyklos požeminis vanduo. Jį išpumpuoja siurbliai.

Keliadešimt kilometrų tysoja Kafano rūdynų koridoriai. Ir dieną naktį čia verda darbas.

Daugelio Kafano kalnakasių vardus galima išvysti miesto laikraščio puslapiuose, vitrinose, puošiančiose centrines miesto gatves ir darbininkų klubų foję, garbės lentose. Jų tarpe — rūdyno "7—10" gręžėjas, Armėnijos TSR Aukščiausios Tarybos deputatas J. Grigorianas, kapitalinės kasyklos vagonėlių ritintojas H. Tangijanas, rūdyno "5—6" ramstytojas G. Gevorkianas ir šimtai kitų.

Apie Kafano kalnakasių darbo šlovę galima spręsti ir iš to, kad labai daug darbininkų čia yra apdovanoti Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais.

Kafaniečiai myli savo miestą. Jie mėgsta išeiti pasivaikščioti plačiąja Ochčės upės krantine, pasėdėti skveruose, miesto sode. Jie su pasitenkinimu pažyaudringą savo miesto augimą, kalba apie dideles jo statybos perspektyvas.

O Kafanas iš tikrųjų gerai statosi. Pastaruoju metu atiduota naudoti dešimtys daugiabučių gyvenamųjų namų, išasfaltuota daugelis gatvių, nutiestas tiltas per Ochčę, pastatytas naujas mėsos kombinato cechas, nauji konservų fabriko cechai, turgavietė, vasaros kinoteatras, vidurinės mokyklos patalpa ir daug kas kita.

Keleriopai daugiau bus pastatyta artimiausioje ateityje. Jau pradėti miesto stadiono statybos darbai. Statoma geležinkelio stotis. Mieste vykdomi dideli kanalizacijos įrengimo ir kelių tiesybos darbai. Auga naujo baldų fabriko korpusai. . . Dar gražesnė pasidarys neseniai atsiradusi Tumaniano gatvė. Naujas prospektas sujungs ją su krantine. Numatyta pastatyti Ryšių namus, alaus daryklą, kepyklą, gyvenamąjį namą Kafano mašinų-traktorių stočiai.

Šiemet, palyginti su pereitais metais, beveik dvigubai padidėjo rūdynų valdybos asignavimai kultūrinei-buitinei statybai.

Kafanas — miestas, kuriame kaip viena šeima gyvena ir dirba daugybės tautybių žmonės. Čia veikia armėnų, rusų ir azerbaidžaniečių vidurinės mokyklos. Darbininkų klubuose yra dideli saviveiklos kolektyvai, kuriuose aktyviai dalyvauja armėnai ir ukrainiečiai, rusai ir azerbaidžaniečiai, baltarusiai ir gruzinai. . . Pas Kafano kalnakasius dažnai atvažiuoja geriausių Jerevano teatrų kolektyvai, respublikos mokslininkai ir literatai.

Nedidelis yra šis miestas. Bet jame vaizdžiai pasireiškia visi puikieji tarybinio miesto požymiai. Čia yra didelė ir audringai auganti pramonė, daug mokslo įstaigų. . .

Kelionė oru į Chicagą

Jau tūlą laiką Juozas rašė man, kad jo sveikata ne geriausia. Pastaruoju laiku gavau pranešimą, kad rimtai serga, randasi Wesely M. Hospital. Nutariau skubiausiai jį aplankyti.

Susitariau su broliu Kaziu. Sausio 28-os rytą nuvykom į LaGuardia Field ir North American linijos keturių motorų lėktuvu išskridom link Chicagos.

Tai buvo mano pirma tokia kelionė. Pakilus virš debesų orlaivis lekia aitvaro greitumu. Pažvelgus žemyn matosi fantastiški garbanoti balti debesys, kurie slėgia mūsų žemelę, ant kurios žmonės varžosi, kovoja už būklę. Ekstazas apgalėjo mano jausmus ir visą kelionę mirkau kylančiose svajonėse apie sunkias gyvenimo problemas.

Orlaivis per tris valandas pasiekė Chicagą. New Yorką palikom saulėtą rytą, o Chicagoje lijo lietus.

Aerodrome mus pasitiko brolio duktė B. Dargis, parsivežė pas save.

Dėl Juozo ligos radome labai nuliūdusius jo moterį E. Klastauskienę, taipgi dukteris ir žentus B. B. Dargius ir Calderius, taipgi jų vaikus.

Kiek užkandę pietų, skubiai vykome į ligoninę pamatyti sergantį brolį. Tai buvo skaudus momentas. Tiesa, Juozas sunkiai serga. Tačiau su juo pasisveikinę pasidalinę žiniomis, pastebėjome, kad jis kareiviškai laikosi disciplinos, pasiryžęs pasveikti.

Ten būnant per tris dienas, apart lankymo brolio, teko pamatyti ir tą milžinišką miestą Chicagą. R. Šniukas, Vilnies korespondencijų rašytojas, ir Jonas Slančauskas mus pakvietė pamatyti Vilnies redakciją, pasimatyti su vilniečiais. Ten susitikome administratorių Pauliuką ir jo gerąją pusę—sekretorę. Susitikom Joniką, Mažeiką, Prūseiką. Spaustuvėje susitikom visą eilę spaustuvės darbininkų. Dirba įkaitę. Pasikalbėjom, apsidalinom komplimentais su visais, ypač su Jokubka.

Apleidę Vilnį, užėjome Mildos namą pamatyti. Vos įėjus į klubą sutikom būrį draugų. Greit su jais apsipažinome, ypač su G. K. Budriu, namo vyriausiu vedėju — "bosu." Jis greitai mus apvedė, aprodė visą namą, teatro salę, jos sceneriją. Išdemonstravo scenos uždangas, meniškai nupieštas Mockapetrio. Jis aiškino, kad 4 iš tų gražių užlaidų aukotos chorų bei draugijų, užmokant Mockapetriui už darbą.

Budrys skubiai pabrėžė, kad jiems dar reikia daug talkos. Kvietė, kad ir mes, rytiečiai, įstotume į jų garbės sąrašą. Tikrinau jam, kad pasirūpinsime.

Mūsų draugai Slančauskas ir Šniukas savu auto parsivežė mus visus pas save, kur d. Slančauskienė jau labai laukė mūsų su skania vakariene. Ten radom Joną Amanską, joniškietį. Veik penkiasdešimt metų buvome nesimatę. Tai mano jaunystės dienų buvęs draugas.

Buvo malonu su jais visais nors trumpai pasikalbėti.

Tą vakarą nuvažiavome į ligoninę pas brolį Juozą, atsisveikinti, nes anksti rytą turėjome išlėkti namo į New Yorką. Nelengva buvo su broliu atsisveikinti: labai gailėjosi jo, širdyje verkiau. Taip pat liūdnai atsisveikinome su apsiverkusia broliene ir jų vaikais.

Pas Juliją ir Joną Calderius pernakvojus, rytą jie nuvežė lėktuvų stotin ir palydėjo. Lėktuvas vėl pakilo į padangę ir po dviejų su virš valandų jau vėl buvome New Yorke.

Visiems giminėms ir prieteliams esu dėkingas už jūsų širdingą atsinešimą link manęs mūsų pobūvyje po Chicagą.

P. Klastauskas

iš Lietuvos

Plytų gamintojų laimėjimai

ANYKŠČIAI.—Šauniais gamybiniais laimėjimais pasižymėjo Anykščių plytinės kolektyvas. Plytų gamintojai žymiai pagerino išleidžiamosios produkcijos kokybę, 12 procentų sumažino plytų savikainą.

Didžiulį vaidmenį plytų kokybės gerinimuf turėjo plačiai taikoma novatoriaus Pavelo Duvanovo plytų deginimo technologija. Gerai priešakinį metodą įsisavino darbo pirmūnai—plytų degikai J. Gražys, J. Surgailis, P. Balčiūnas. Jie nuo kiekvieno kubinio metro krosnies degimo kanalo nuima po 2,000-2,100 plytų.

Aukštus gamybinius rodiklius pasiekia ir plytų formuotojai. Formuotojų brigada, kuriai vadovauja prityręs meistras J. Didžgalvis, šių metų sezono plytų formavimo planą viršijo pusantro karto.

S. Vinciūnas

Amatininkai, pajieškodami darbų, praneškite per Laisvę ir gausite pasiūlymų. Kaina už paskelbimą žema.

Newark, N. J. 39-tas Metinis

Banketas ir Koncertas

Paramai Rusų progresyvio dienraščio

Russki Golos

Rengia laikraščio Russki Golos skaitytojai

Sekmad., Vasario 26 Feb.

UKRAINIAN HOME

59 Beacon St., Newark, N. J.

Nuoširdžiai kviečiame į savo banketą lietuvius. Ateikite pamatyti gražios programos ir pasinaudoti kitais malonumais.

Įvyks sekmadienį, 1:30 val. popiet

Išanksto įsigykite bilietus, kaina $3.50.

Bilietai gaunami 57 Beacon St. Matykite H. Pilutik.

SVARBIOS KNYGOS

Dabar Parduodamos Numažintomis Kainomis

Kas Skaito ir Rašo — **Duonos Neprašo**

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Skaitykite ją! Susipažinkite su pagrindiniais įstatymais.

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina $2.00. DABAR TIK $1.50

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina $1.50. DABAR TIK $1

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Prisikėlusi Lietuva

Parašė Antanas Bimba, kai po karo aplankė Lietuvą. Čia rasite labai daug svarbių dalykų, kurie jums bus įdomūs. Puslapių 224; kaina $1.0. DABAR TIK 75c.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaškiaučius. Puslapių 240, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

POEZIJA

Prošvaistės

Jono Kaškaičio—Dr. J. J. Kaškiaučiaus jaudinanti poezija ir trumpa autoriaus biografija. Susipažinkite su jo gyvenimu, mokslu ir literatūrine kūryba. 256 puslapių, DABAR TIK 75c.

Džiaugsmai ir Sielvartai

Parašė A. Dagilis. Rinkinys labai įspūdingų eilių, 136 puslapių, kaina tik $1.00

USNYNĖ — Istorija Poezijoje

Moderninė Lietuvos istorija, gyvai ir jaudinančiai aprašyta poezijoje. Naudingas ir puikus pasiskaitymas. Parašė žymusis Lietuvos poetas **TEOFILIS TILVYTIS.** Puslapių 160, kaina $1.50. **DABAR TIK 75c.**

Pavasario Godos

Stasio Jasilionio gražiausių eilių rinkinys, puslapių 256, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

APYSAKOS

Kelias į Laimę

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspudinga, kai nekartu giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Ūkanos

Jauno lietuvio pastangos atsiekti profesijos, ekonominių trūkumai, aštrus šeimyninis gyvenimas, politinės intrigos ir įvairios kitos bėdos ir vargai. Parašė Mikas Rasodas pusl. 342, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00

ŠLIUPTARNIAI

Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. Parašė Algirdas Martinaitis. Turi 652 puslapių. Kaina $5.00: **Dabar tik $4.00.**

KNYGOS APIE SVEIKATĄ

Sveikatos Šaltinis

Daug naudingų patarimų apie sveikatą, nurodymai kaip gelbėtis pasireiškus kokioms paprastoms ligoms, kaip jas pažinti ir būdai jų prašalinimui. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 352. Kaina $2.50 (nėra nuolaidos)

Kaip Būti Jaunam Net ir Senatvėje

Patarimai senyviems žmonėms kaip užsilaikyti, kuomi maitintis, kad būti sveiku ir gyventi ilgą amžių. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, puslapių 62, kaina 50c (nėra nuolaidos)

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

Nurodymai kaip gelbėti susižeidus, apsilobus, staigiai vidurias apsirgus nėsant galimybės greit gauti daktaro pagelbos. Paduodama daug receptų. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 128, kaina $1.00, DABAR TIK 60c.

LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

Kiekvieno kultūringo lietuvio namuose turėtų būti šis žodynas. Rašyboje ar gyvo žodžio kalboje jame rasite patikrinimą. Tai yra mokytojas jūsų namuose. **KAINA $5.50.**

Visos aukščiau suminėtos knygos gaunamos Laisvės knygyne. Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir pinigus.

Gaunamos Laisvės Knygyne

110-12 Atlantic Ave. — **Richmond Hill, N. Y.**

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Waterbury, Conn.

PADĖKA

Nesitikėjome, kad kas mus taip labai užjaustų, taip labai gerbtų, kaip buvome pagerbti ir atjausti per mūsų gerų, darbščių draugių ir draugų surengtą pažmonį sausio 21 d.

Ne vien svečiai, viešnios skaitlingai susirinko iš vietos ir iš kitų netaip tolimų miestų. Bet buvo tokių, kurie mus atsiminė iš labai toli,—net ir iš Kalifornijos valstijos.

Nors nuo vandens užliejimo vasarą labai nukentėjome, bet šiaip taip atsikūrėme, o atsikūrėme, kad geri draugai tada ir dabar nuoširdžiai mus atjautė.

Iš gilumos širdies mes dėkojame visiems už sudarymą tokios ryškios mūs atjautai parės. Rodos, lengviau darosi, kuomet žmonės atjaučia, lengviau visi vargai užmiršti.

M. ir J. Strižauskai

Lowell, Mass.

Reikia darbuotis, kad sustiprinti lietuvišką judėjimą pas mus

Tiesa, čia gyvuoja net du lietuviški klubai: Liet. Didž. Kunigaikšč. Vytauto Klubas ir Lietuvių Piliečių Socialis Klubas. Ir į juos daugiausia lietuvių sueina. Tačiau tai biznio reikalas. Į juos žmonės užeina daugiausia tikslu, kad pasimatyti su kitais, kad biskį išsigerti ir tokiu būdu kiek pasilinksminti. Viskas gerai ir galima.

Galima viskuo pasinaudoti, kas yra šioje ašarų pakalnėje. Tik nieko nepadauginti; viskame turi būti saikas.

Čia man norisi priminti vienas dalykas, būtent, kuomet žmogus sulaukia gilesnės senatvės, tai kiti jo klausia: kaip tu gyveni, kad sulaukei tokio seno amžiaus? Į tokius klausimus senieji žmonės įvairiai atsako — turinti tokius ir kitokius patarimus bei formulas, kad ilgiau gyventi. Ne visiems tos formulos atitinka.

Bet pilietis Robert Johnson, Andalusia, Ill., kuomet jis šventė savo šimtąjį gimtadienį šių metų sausio 28, tai štai atsakė tiems žingeiduoliams: Aš vartojau viską savo ilgame gyvenime. Valgiau, ką turėjau; vartojau biskį alaus ir biskį šnapso, bet aš niekad nebandžiau išgerti visą alų ir visą šnapsą.

Galgi ir buvo tvarkingas saikas to šimtmečio jaunikaičio. Bet yra žmonių, kurie mano, jog reikia gerti tiek, kiek yra bačkoj. Na, ką gi darysi, išsigėrimų užeigose taip jau nekurių įprasta.

Ir negalima tikėtis, kad klubai rūpintųsi palaikymu kultūrinės veiklos. Tik ant tiek, kiek biznis reikalauja. Lai klubai gyvuoja savo eiga.

Gi kitos organizacijos privalo rūpintis lietuviška kultūrine veikla. Kalbant šiuo klausimu, mes kaip tik ir turime Lietuvių Literatūros Draugiją, kuri geriausia rūpinasi apšvietos reikalais. Jos 44-a kuopa gražiai gyvuoja mūsų kolonijoj.

Tik reikia mums visiems geriau darbuotis ir stiprinti lietuvišką kultūrinį judėjimą. Kada mes įsitikinsime, jog kuopų susirinkimai yra aukščiausiu ir savrbiausiu dalyku bei ramsčiu pakėlimui geresnės veiklos bile mieste, tada mes galėsime turėti gražius parengimus, kaip ir kitos veiklesnės kolonijos. Mes turime gerus kaimynus, kurie mums dažnai paduoda draugišką ranką, tik reikia mokėti ją priimti ir karštai paspausti, kuomet ji mums paduodama.

Štai vasario 5 dieną suėjo keli LLD kuopos nariai ir dalis valdybos, turėjo gerą pasitarimą. Nutarė šaukti didesnį LLD 44-os kuopos susirinkimą kovo mėn. 4-ą dieną. Susirinkimas turės būtinai prasidėti **6 val. vakare.** Todėl LLD nariai tuo laiku būkite jau svetainėj, kad nereikėtų atidėlioti vėlesniam laikui. Klubo patalpos yra gana jaukios pabuvoti kad ir anksčiau pribuvus.

Pats susirinkimas turės svarbius klausimus spręti; reikia, kad visi nariai susirinktų ir dalyvautų apkalbėjimuose.

Sumažėjo Laisvės skaitytojų skaičius

Kuomet mirtis išplėšė iš mūsų tarpo vieną skaitytoją — Stasį Paulenką, tai tuomi pas mus sumažėjo ir Laisvės skaitytojų kiekis. Reikia veikti visiems, kad gauti naujų skaitytojų, arba nors vieną, kad užpildyti tą spragą. Jei rimtai apkalbėsime, tai ir šį klausimą išrišime. Visuomet yra išeitis. Ko negali padaryti vienas, tai galima būtų atlikti kolektyviai. Tik mums reikia glaudesnio susirinkimo apkalbėjimams tokių dalykų.

Reikia darbuotis, kad ir LLD 44-ą kuopą papildyti naujais nariais. Man rodosi, kad pasibrėžus sau vietinį vajų, mūsų kuopa iki liepos 4-os dienos galėtų gauti ne mažiau 2-jų naujų narių. Jeigu tik susirinksime ir lankysime susirinkimus, mūsų judėjimas pagyvės ir mes surasime padorių žmonių, pritariančių mūsų kultūriniam darbui.

J. Vilkelio knygos prenumeratos

Rodosi, jau šį mėnesį pasibaigia J. Vilkelio gražiųjų eilių rinkinio-knygos prenumeratų rinkimas. Kaip gaila, kad man aplinkybės neleidžia šią žiemą kiek daugiau pasidarbuoti — parinkti daugiau prenumeratų. Pakalbinti žmonės gana lengvai užsirašo po dolerį, bet būnant nepalankiose aplinkybėse negalėjau tų žmonių pasiekti.

Kiek anksčiau kitas pasiuntė porą prenumeratų. Gi dabar aš pasiunčiau 5 prenumeratas. Tai, rodos, ir viskas bus iš mūsų miesto. Labai mažai pasidarbuota šį kartą šiam apšvietos tikslui.

J. M. Karsonas

LDS banketas svarbiam tikslui

LDS 13 kuopos banketas šiais metais ruošiamas labai svarbiam tikslui.

Šių metų liepos 9, 10 ir 11 dienomis įvyksta LDS Seimas, į kurį kuopa ruošiasi pasiųsti delegatus. Kadangi Seimas įvyks Worcester, Mass., tai delegatams pasidarys kelionės lėšų ir kitų išlaidų. O kuopa nedaug savo išdę turi pinigų.

Tad labai svarbu, kad šis banketas būtų visapusiai sekmingas, kad nuo jo liktų keletas desėtkų dolerių pelno. O tas pelnas bus naudingai sunaudotas.

Visi kuopos nariai turėtų tai įsitėmyti ir šiame bankete dalyvauti. Nors vieną sykį į metus visi turėtume susieiti ir gražiai pasilinksminti ir pasisotint.

Banketas, kap žinote, įvyksta šį šeštadienį, vasario 18, Liberty Auditorijoje, Richmond Hill, N. Y. Prasidės 7 val. vakare. Įžanga $2.50.

LDS 13 kuopos valdyba visus ir visas kviečia dalyvauti.

Kuopos narys

Drąsi maža pilietė

Jaunutė, bet pilna pagirtinos pilietinės drąsos Astorijos gyventoja Diane Shaw, 12 metų, parašė miestinei švietimo tarybai laišką. Jame ji išdėsto, kaip sunkiai jos klasėje matematikos mokytojas turi darbuotis. Baigdama ji sako: "Būtų gražu, kad jis gautų porą ar trejetą dolerių algos priedo."

DU KONGRESO NARIAI PASVEIKINO PROTESTO MITINGĄ PRIEŠ LINČUS

Praeitą savaitę (trečiadienį) Manhattan Center didžioje salėje įvykęs protesto mitingas prieš rasistus ir linčininkus buvo svarbus keliais atžvilgiais. Vienas dalykas, jis buvo tikrai masinis — apie trys tūkstančiai žmonių pripildė tą salę. Kitas dalykas, tai didelis kiekis maisto ir drabužių, kuriuos žmonės atnešė į tą mitingą rasistinio teroro aukoms Pietuose pagelbėti. Tas maistas ir drabužiai šunkvežimiais jau išvežti į Pietus.

Bet gal svarbiausias reiškinys tame mitinge buvo, kad jame jau nesimatė ragangaudizmo ir baimės požymių. Nors vyriausiu mitingo kalbėtoju buvo kairietis profesorius DuBois, nors kalbėjo kiti kairiečiai, kalp tai laikraščio leidėjas Angus Cameron ir Milton Friedman, du kongresmanai ir net republikoniškas New Yorko valstijos generalinis prokuroras nepabijojo atsiųsti mitingui sveikinimus.

Tie du kongresmanai tai E. Celler ir A. Klein; gen. prokuroras — J. Javits. Valstijos asamblėjos narys Feline N. Torres irgi atsiuntė sveikinimą.

Mitingas parodė, kad kovoje prieš rasizmą vis labiau nokšta visų pažangių ir liberališkų elementų vienybė.

M.

Svarbu sveturgimiams ir visiems

Vasario 14-os vakarą New Yorke įvyks nepaprastas masinis mitingas. Žymūs advokatai įstatymų žinovai ir kiti visuomenininkai kalbės apgynimui sveturgimių teisių. Dar daugiau, čia bus aiškinama, kaip vykdoma kova už teisę sveturgimius apginti.

Kai kurie iš jų dalyvavo Washingtone tuose posėdžiuose, kuriuose neamerikiniai vartojo argumentus ir samdomus liudytojus tikslu uždrausti sveturgimius apginti. Jie papasakos, kaip tie posėdžiai vykdomi, kokiomis priemonėmis sveturgimiams ginti komitetas apsigina pats ir apgina persekiojamuosius.

Tokius pranešimus galima skaityti įstatymų pažinimui pamokomis.

Tarpe vyriausių kalbėtojų bus garsusis visuomenininkas DuBois, buvęs Kalifornijos valstijos prokuroras advokatas Kenny, komiteto darbuotojas kunigas Forbes ir kiti.

Miestas padidino taksų rinkėjų štabą

New Yorko miestinė Biudžeto taryba nutarė pridėti $1,280,347 paskyrų miesto iždininko štabo padidinimui. To reikalavo iždininkas Gerosa. Jis tikrino, kad turėdamas stipresnį štabą jis surinks dešimtį milijonų dolerių daugiau taksais.

Iždininkas žada samdyti 175 akauntantus, 2 patarėjus, 50 raštinės darbininkų.

Kaip su arklių traukiamu pogrindiniu geležinkeliu?

New Yorko miestas nutarė panaikinti, išmesti iš užrašytų statutų, visą eilę įstatymų, kurie jau seniai nustojo savo reikšmės. Pavyzdžiui, vienas įstatymas sako, kad "legalu turėti New Yorke arklių traukiamus pogrindinius traukinius" — tai yra, subves, kuriose vagonus trauktų arkliai.

Kitas įstatymas, dar senesnis, priimtas 153 metai atgal, sako, kad žmonės, kurie dalyvauja dvikovose, neturi teisės laikyti miestiškas tarnybas...

Metropolitan muziejus pardavinėsiąs senienas

Metropolitan muziejus paskelbė, kad pardavinės keletą šimtų eksponatų, kurių nori atsikratyti. Bus pardavinėjami kai kurie dailininkų paveikslai, archeologiniai eksponatai ir kitokios senienos.

Apie pardavinėjamus paveiklus muziejus sako, kad daugumoje atsitikimų muziejui pasisekė gauti to paties dailininko geresnį paveikslą, tad senas pasidaro muziejui nereikalingas. Archeologiniai dalykai kartais praranda savo vertę, sako muziejaus direktoriai, kai vėlyvesni iškasinėjimai iškelia naujas istorines teorijas.

Tų dalykų negali nusipirkti bet kas muziejuje. Jie bus išpardavinėjami per vieną galeriją varžytinėse.

Miestinė biudžeto taryba leis statyti požeminę auto pastatymui stotį Brooklyno biznio centre. Stotis turės trejas patalpas, o virš stoties, ant žemės, bus parkutis. Kainuos $3,861,000. Stotį darys prie Myrtle Ave. tarpe Adams ir Jay Sts.

Nusižudė, ar buvo nužudyta?

New Yorke iš Governor Clinton viešbučio 9-ojo aukšto nušokusi (ar numesta) užsimušė Mrs. Lillian Schreiber, 32 m., gyvenusi 47-06 Utopia Parkway, Flushinge.

Moteriškė ten buvusi užsiregistravusi su vyriškiu kaip Snideriai, vyras su žmona, iš Utica.

Viešbučio šėpoje teberado brangių moteriškų ir vyriškų drabužių. Kambario durys atrodė kaip būtų buvusios užrakintos ir užsklandytos iš vidaus. Bet nerado jokio jos palikto raštelio nei ženklo, kas tas vyriškis buvo, nei kur, dėl ko jis dingo.

Pasiteiravus jos buvusioje gyvenvietėje, Flushinge, sužinota, kad Schreiberiai ten turėtą savo namuką pardavė prieš trejetą savaičių.

Mirė teismabutyje

Brooklynietis H. Weinberg, 80 m., mirė trafiko teisme, aiškindamasis dėl buvusio auto pastatymo uždraustoje vietoje.

Brooklyno Moterims

Moterų Klubo labai svarbus susirinkimas įvyks vasario 16, 8 val., Liberty Auditorijoje. Galutinas pasiruošimas kovo 4-os iškilmei. Visos narės prašomos atvykti. Valdyba.

New Yorko automobilistai šiemet laimėjo dar dvi šventes — trafiko kontroliai nusprendė Lincolno ir Washingtono dienomis leisti statyti auto bile katrame gatvės šone kaip ir kitomis šventėmis.

B. Fontana, 53 m., metalistas bedarbis, mirtinai pasišovęs savo bute New Yorke.

Miesto taryba įstatymiškai nustatė, kad minimum šiluma apartmentuose turi būti 70 laipsnių. Lig šiol buvo leista duoti tik 65 laipsnius.

Albanyje Valstijos seimeliui pateiktas bilius, kuris įsakytų aštriau bausti už nelegaliai turėjimą šaunamųjų įrankių.

Pieno perdirbimo inžinierių su firmomis derybos tebevykdomos, streikas atidėtas.

Pranešimas

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, kovo (March) 4-tą d. įvyks Aido Choro metinis banketas. Lietuvių salėje, 29 Endicott Street. Pradžia 5-tą val. vakare. Kviečiame visus dainos mylėtojus atsilankyti į šį Aido rengiamą banketą. Aidiečiai visuomet atsilankiusius svečius ne tik pavaišina gerais valgiais, bet palinksmina gražiomis dainomis.

Šio banketo programoje dalyvauja Aido Choras ir duetas — Ona Dirvelienė ir Jonas Sabaliauskas, vadovybėje mokytojo Jono Dirvelio. Bus naujų dainų, tik dabar sumokytų.

Kviečiame visus būti su mumis kovo 4-tą. Aido Choras

(29-32)

TEATRUOSE

Coplando ir Gershwino muzikos vakaras

Brooklyno Philharmohia ketvirtajame šio sezono koncerte vasario 14-ą (šį vakarą) patieks klausovams žymiųjų šios dienos amerikiečių Coplando ir Gershwino parinktinius kūrinius. Vadovauja Siegfried Landau.

Su orkestru dalyvaus solistė Philippa Schuyler, neseniai sugrįžusi iš koncertų gastrolės Europoje.

Šiame koncerte skiriama valandžiukė pagerbti kompozitorių Aaron Copland, brooklynietį, už jo nuopelnus muzikoje.

Programa prasideda lygiai 8:30. Įžanga nuo $1 iki $3.-50. Brooklyno Academy of Music randasi 30 Lafayette Ave., arti GG traukinio Fulton St. stoties ir netoli nuo kitų centrinio Brooklyno stočių.

. . . . .

Į "World" kino-teatrą Manhattane greitu laiku ateis filmas apie Lotynų Amerikos lauko darbininkų gyvenimą ir kaip jie organizuojasi į unijas. Filmą, kuris pavadintas "Tamsioji Upė" ("Dark River"), režisavo Hugo del Carril.

. . . . .

Paramont teatre filmas "The Court Jester" su Danny Kaye vadovaujančioje rolėje, kaip matyti, dar ilgai bus rodomas. Tas filmas turi didelio pasisekimo—iš miesto ir priemiesčių ištisos šeimynos vyksta jį matyti, atsiveždamos ir vaikus, kuriems tas filmas labai tinkamas.

Prie teatro ir paprastomis dienomis nemenkos eilės žmonių.

. . . . .

Jau trečia savaitė, kai "New Cameo" teatras rodo tarybinį filmą "Boris Godunov."

. . . . .

Britų filmų aktorius Sir Laurence Olivier buvo atvykęs New Yorkan, kad tartis su Marilyn Monroe apie filmą, kuriame jis kartu vaidina. Tas filmas bus "The Sleeping Prince," kuriuo, žinoma, bus Olivier, o Marilyn bus ta mergaitė, kuri bučkiu jį prikelia.

B.

Bronxe pavojingai apdegė 45 m. vyriškis, užsikūręs sėdėdamas kėdėje.

NEW YORK

MALE and FEMALE

Namų Darbininkė. Abelnam namų darbui, nėra virimo. Pagelbai su mergaitėm. 2 ir 5 m. amžiaus. Visi moderniniai įtaisymai. Gyvolis vietoje. Paliūdijimai. Gera alga. Skambinkite **Esplanade 6-9130.**

(28-30)

Namų darbininkė. Abelnam namų darbui. Guolis nuosavame kambaryj. Gražūs namai. Nėra virimo. $170 į mėnesį pradžiai. **Mrs. Scelen, 129 Beach 134th St., Belle Harbor, L. I. Be. 5-2483.** Neskambinkite šeštadieniais.

(28-30)

Namų darbininkė Virėja. Patyrusi. Guolis vietoje. Nauji namai, visi įtaisymai. Nėra skalbimo. Dvi mergaitės. Nuosavas kambarys, vonia ir TV. Vėliausi paliudijimai.

Gera alga. **FA. 7-3014.**

(30-36)

Paskyrų pareikalavimai šiemet daug didesni

Visi miesto departmentai šiemet pateikia reikalavimus padidintų paskyrų. Jau dabar bendroji prašomų pakėlimų suma siekia virš 200 milijonų dolerių. O dar pora departmentų tebebuvo nepatiekę savo sąskaitų.

Nežiūrint, kiek Biudžeto taryba bandys juos apkarpyti, numatoma, kad suma metinio biudžeto miesto veiklai 1956-57 metams gali siekti arti dviejų bilijonų dolerių. Šiems, birželio 30-ą pasibaigiantiems metams miesto biudžetas buvo $1,787,697,405.

MATTHEW A. BUYUS
(BUVAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geral Patyręs Barberis

Medaus Pagelba Šalčiuose

Slogų pergalėjimui ir apsisaugojimui nuo slogų yra naudinga gerti arbatą su medumi. Arbata su medumi atšildo kūną, o skystimas bendrai yra naudingas kūno valymui.

Laisvės įstaigoje galite gauti garsiojo bitininko Končiaus medaus. Šviesus, liepų žiedų medus. Turime sucukrėjusio ir skysto tos pačios rūšies.

Kvorta $1.25, Pusė Galiono $2.50

Kitur nesiunčiame. Tik užėję galite gauti

L. D. S. BANKETAS

Įvyks Šeštadienį

Vasario (Feb.) 18 d.

Liberty Auditorium

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Pradžia 7 val. vakare **Įžanga $2.50**

Rengia LDS 13-ta kuopa ir kviečia visus ir visas dalyvauti.

ĮSIGYKITE LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNĄ

Nors kartą susilaukėme savo kalboje žodyną. Išleistas Lietuvoje. Didelė knyga, stipriais apdarais. Tai naudingiausias dalykas turėti savo namuose, ypač tiems, kurie rašo spaudai ir kitais reikalais.

Kaina $5.50. Persiuntimą Apmokame

Prašome kartu su užsakymu prisiųsti ir pinigus

Gaunamas Laisvės Knygyne, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.